UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis, Commentariorum Libri LVIII

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Labor.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

Visual Library

A ſcentium ingeniis convivia nonnumquam indulta, quo illi ad pocula ſeſe benignius invitarent, eoque tormento coacti, ab intimis ſeſe præcordiis expectorarent, utpote qui nihil tunc ſimularent, ſed cupiditates omnes ſuas, ſtudiaque omnia propalarent. Unde ſapienter Horatius:

rius, id eſt, liber dictus *Epiſtola 5. ad Torquatum lib. 1.*

Quid non ebrietas deſignat? operta recludit.

& quæ ſequuntur. Idem ibidem.

Fœcundi calices quem non fecere diſertum?
Contracta quem non in paupertate ſolutum?

Merito itaq; apud Spartanos Dionyſius cognomento ψίλαξ dicitur idiomate Dorico, quod pennatum ſignificat: vinum ſiquidem mentem, non ſecus ac alæ corpus, attollit, & modo huc, modo illuc volitare facit perquam agiliter: cujus rei meminit Pauſanias, tertio. Facit ad hanc libertatis ſignificationem quod ab Heliogabalo profectum eſt, ut vindemiarum feſtivo liceret unicuiq; multa in dominos jocoſa atq; ſcurrilia, petulantiſſima quadam licentia ipſis etiam audientibus dominis jactare; quem morem adhuc in agro Neapolitano vigere paſſim vidi, cum eo forte tempore ad viſendam ejus honoratiſſimæ civitatis Academiam illo me contuliſſem. Et quoniam vinum in lætitiæ libertatiſq; ſignificatum abiit, libet ex Moſeos hiſtoria quod ad rem facit exemplum recitare. Cum Pharaonis pincerna qui eodem cuſtodiebatur loco, quo & Ioſippus, ob cuſtoditam innocentiam, ut nocentiſſimus detinebatur, per quietem exiſtimaſſet ſe triplicem videre palmitem ternis præditum racemis, qui cum tempeſtive maturuiſſent, eſſentq; à ſe reſecti & expreſſi, ſubito Regi muſtum propinaſſet: ex quo Ioſippus bono eum eſſe animo juſſit, futurum ſane ut triduo liberatus eo ſitu, quo intabeſcebat, in priſtinam dignitatem reſtitueretur: atq; ita uti à Joſippo prædictum fuerat, tertio poſt die liberatus, & honori ſuo redditus, conjectorem haudquaquam vana nunciaſſe comperit.

Dionyſius cur ψίλαξ dictus.

B

FELICITAS. Cap. XXII.

Ejus enim ſcientiæ periti ſcribunt, ubi ſignificata vitis examinant, uvam in ſomniis viſam, etiam extra tempus, felicis eſſe præſagii. Cujuſmodi etiam vitis fuit quæ viſa eſt Aſtyagi per quietem nocturnam de Mandanes gnatæ ſuæ genitalibus oboriri, univerſamq; Aſiam palmitibus inumbrare: quod de Cyro nepote ejus eventu adeo felici poſtmodum comprobatum eſt: terrarum enim latitudinem id ſignificabat, quæ Cyri eſſet imperio ſubjuganda. Rheæ ſiquidem vitis ſacra eſt, & ejuſmodi deę de vite fieri ſimulacrum tradit Euphorion. Fuit autem hoc atteſtatum oſtentum, ad alterum, quo prius imaginatus fuerat Aſtyages idem videre ſe micturientem filiam, quæ Regiam urbem cum univerſa Aſia inundaret. Et quamvis Rex quid utrumq; ſibi vellet à Magis edoctus, contra filiam & infantem natum multa eſſet machinatus, fatalem tamen neceſſitatem evincere non potuit. Everſo enim Medorum regno, Perſicoq; conſtituto. Cyrus mirum in modum crevit.

Aſclepiades tantum tribuit vino, ut ejus utilitatem æquari vix deorum potentia diceret. *Plin lib. 23. cap. 1.*

C

LABOR. Cap. XXIII.

Neque tamen ita felix tranquillumq; eſt hieroglyphicum vitis, ut non & laboris plurimi ſit etiam argumentum: ſiquidem arborum nulla majore indiget cura. Uſq; adeo imbecilla eſt, ut niſi humana diligentia excolatur, pergulis ſuſtentetur, vel arboribus maritetur, falce comprimatur, ac annis ſingulis præcidatur, multo deniq; labore cuſtodiatur, brevi admodum tempore vel pereat, vel in labruſcam degeneret. Quare non imperite dixit Heſiodus, ſive is Apollonius fuit, qui ſcutum Herculis doctiſſimis carminibus celebravit:

Sophocles in Electra. citra laborem nihil bene eſt. *Vitis imbecillitas.*

Οἷα Διώνυσος δῶκ' ἀνδράσι χάρμα καὶ ἄχθος.

D Ut lætitiam & laborem ſimul hominibus à Baccho datos affirmaret. Neque ſum neſcius, τὸ ἄχθος ad animi etiam anxietatem atq; mœſtitiam referre poſſe: ſiquidem compertum eſt eos, qui meraco plurimum utuntur, melancholicos fieri, atq; inde triſtiori eſſe corde: tum obliviosſos, ut Florentinus in re ruſtica ait, inprimis fieri, ut ea taceam, quæ per ebrietatis furorem infanda pleraq; perpetrantur: quorum omnium memor Maro noſter, ne unum plus æquo laudaret, ita cecinit:

Bacchus & ad culpam cauſas dedit, ille furentes
Centauros letho domuit, Rhetumque, Pholumque,
Et magno Hyleum Lapithis cratere minantem,

Georg l. 2

Habet & illud incommodi, quod linguam vinum præpedire ſolet, eaq; de cauſa Mercurio, non vino, ſed lacte ſupplicabatur, ad ipſam etiam eloquentiæ dulcedinem indicandam. idq; Romæ vico etiam Sobrio nuncupato fieri ſolitum. A

TITILLATIO. CAP. XXXIV.

Terent. in Eunucho. Νεκρὸν ἀφροδίτη δήμητρος κ) διονύσου δίχα. *Mortua res Venus ſine Baccho & Cerere. In Græcorum collectaneis Nox & amor vinumque nihil moderabile ſuadent. Illa pudore vacat, Liber amorq; metu. Ovidius. Æne. lib. 4*

ET quod ajunt ſine Cerere & Baccho Venerem frigere, adducit in memoriam, Lampſacum ea de cauſa ſalaci Deo ſacram olim dictitatam, quod optima generoſiſſimaque vina proferebat, ſiquidem illud Veneris & Bacchi filium fuiſſe antiquitas fabulatur. Citat Stephanus Demoſthenem, qui rei iſtiuſmodi cauſam memoriæ prodiderit. Cum itaq; vinum præcipuum ſit nequitiæ fomentum, merito ſignum Virginis vitem averſatur, cavendum enim, ut Orpheus monet, ne Luna ſignum Virginis præcurrente vitem ſeramus: eam enim virgo odio proſequitur. Atq; ne ullus unquam ſit fabulis modus, alii dicunt, propter Icarium patrem, qui ab ebriis colonis fuerit interfectus.

SANGUIS. CAP. XXV.

FUIT & ſanguinis ſignum oblatum in ſacris vinum, atq; eo nonnumquam cognomento nuncupatum: quare quod apud Maronem, B

Vidit Thuricremis cum dona imponeret aris,
Horrendum dictu, latices nigreſcere ſacros,
Fuſaque in obſcœnum ſe vertere vina cruorem.

non tantum oſtenti loco poſitum, ſed antiquum videtur ſignificatum attigiſſe, quod & pro vino ſanguis, & pro ſanguine vinum acciperetur. Nam à Moſe ſecundo Deuteronomii cantico: *& ſanguinem uvæ biberet meraciſſimum*, & à Pſalmographo dictum, *Sanguinem uvæ biberunt*. Sane quidem Ægyptii ſacerdotes vino pertinaciſſime abſtinebant, & antiquiſſimi eorum reges: nam & illi tunc non niſi ſacerdotes erant, ut tradit Hecatæus. In Deorum tamen ceremoniis vino utebantur, eoq; libabant, ut idem author ſcribit, non gratam ſiquidem cœleſtibus oblaturi, ſed eorum ſanguinem, qui contra Deos pugnaſſent propinaturi, indeq; ſibi nomina conciliari arbitrabantur: perſuaſum enim habebant Ægyptii, vitem ex fuſo in terram Gigantum ſanguine pullulaſſe, unde & amentia & furor ineſſet vino. Quamquam poſteriores Reges, Pſammeticho inprimis authore, vinum ſed certa menſura, menſis adhibuere. Ponit vero & Heſiodus menſuram, qua ſit ad ſalubritatem bibendum: C

Τρὶς δ' ὕδατος προχέειν, τὸ δὲ τέτρατον ἱέμεν οἴνου.
Tres miſcebis aquæ partes ſit quarta Lyæi.

Ariſtoph. in Equitibus Tres partes aquæ duas vini. Pollux lib. 10. c. 21. quatuor aquæ, duas vini partes adhibet.

Et venuſtum admodum eſt Epigramma Meleagri, quo à Meraco ſalubriter exterreremur.

Αἱ νύμφαι τὸν Βάκχον ὅτ' ἐκ πυρὸς ἥλατ' ἔλουσαν	*Ardentem ex utero Semeles lavere Lyæum*
Νίψαν ὑπὲρ τέφρης αὐτὸν κυλιόμενον	*Najades, extincto fulminis igne ſacri.*
Τοὔνεκα σὺν νύμφαις Βρόμιος φίλος, ἢν δέ νιν εἴργῃς	*Cum Nymphis itaq; eſt tractabilis, at ſine Nymphis*
Μίσγεσθαι, δέξῃ πῦρ ἔτι καιόμενον.	*Candenti rurſum fulmine corripitur.*

Pſal 7. 3. Vindemia hieroglyphica.

Hæc autem miſcendi meri admonitio, adducit in memoriam mihi locum in Divinis literis, quem nefas eſt præterire: *Calix in manu Domini vini meri, plenus mixto*. Calix Domini mixto plenus, idem eſt, ut ſentit Eucherius, ac ſi diceretur miſericordia & judicium. Inclinatur vero ex hoc in hoc, cum de miſericordia in judicium divina ſeveritate tranſitur. Fæx autem non exinanitur, quia adhuc ultimum judicii reſervatur: ea ſiquidem erit vindemia, quæ ipſis in divinis literis hieroglyphice ponitur, D ſignificatq; rerum finem, quam Theologi ſeculi conſummationem vocant, aliquando depopulationem, ut Pſalmo: *Vindemiant eam omnes qui tranſgrediuntur viam*. Pro fine vero rerum Joel: *Mittite falces, & vindemiate vineam terræ, quia maturæ ſunt uvæ ejus*. Et ne hoc imprudentibus excidat, vindemiæ ipſius inſtrumentum torcular, nomen in ſacris literis hieroglyphicum, per quod ſcilicet, tum alia quædam, tum præcipue tempora ærumnoſa, preſſuræ, vexationeſq; ſignificantur: quam in ſententiam totus fere Pſalmus evagatur, cujus inſcriptio eſt, *In finem pro torcularibus*.

FERACITAS. CAP. XXVI.

NOn inepte vero quiſpiam feracitatem hieroglyphice ſinificaturus, vitem cum racemis pinxerit. Inter enim fœcundiores plantas principatum obtinere vitem nemini dubium, ſi arbuſculæ